

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośzeniem . . .	8,87 "
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Czwartek: Pawła i pustelnika
Piątek: Marcelego i Otona

CHOJNICE, piątek dnia 16 stycznia 1931 r.

Słońca wschód 7:38 zachód 15:52
Księżycy wschód 5:48 zach. 12:40

Śruba podatkowa

Wśród naszych danin publicznych, pierwsze pod względem wydajności miejsce zajmuje podatek przemysłowy i obrotowy. W 1929-30 dał on skarbowi państwa 346 milj zł. Następnie idzie podatek dochodowy (277 milj), a na trzecim miejscu znajdują się opłaty stempłowe i patentowe (203 milj). Podatek gruntowy dał w 1929-30 już tylko 50 milj, podatek od nieruchomości miejskich — 42 miliony, majątkowy — 39 milj.

Wpływy więc z danin publicznych powinny u nas rość i zmniejszać się proporcjonalnie do wzrostu i spadku obrotów handlowych naszych przedsiębiorstw oraz dochodów społeczeństwa.

W ubiegłym roku dochody najliczniejszej warstwy rolniczej niewątpliwie zmalały bardzo silnie wskutek znacznego spadku cen zbóż i mięsa.

Zmalała też produkcja górnicza i przemysłowa a wraz z tem zmalały dochody i obroty rynkowe kopalń, hut i fabryk.

Ciąży też coraz gorszy zastój nad wszystkimi gałęziami naszego handlu. Daje się on odczuwać nawet monopolom państwowym. W 1930 miały one w ciągu 7 miesięcy, od kwietnia po październik o 45 milj mniej dochodu, niż w 1929 r. A przecie, wolne od walki konkurencyjnej monopolu o wiele słabiej od przedsiębiorstw prywatnych dochodzą waja zmiany konjunktury handlowej.

Jak silny jest naprawdę zastój całego gospodarczego życia, świadczy o tem choćby fakt, że wpływy z cel od kwietnia do października 1930 r. były o 34,9 proc. mniejsze, niż w r. 1929.

Ktokolwiek styka się bliżej z naszym przemysłem i handlem — ten wie, że spadek obrotów na rynkach wewnętrznych był nie mniejszy, niż obrotów handlowych z zagranicą.

Ale wpływy z danin publicznych za tych 7 miesięcy 1930 r. dały skarbowi państwa zaledwie o 5,8 proc. mniej niż w 1929, a „inne dochody“ dały nawet o 44 proc. więcej.

Jak się to stało?

Poprostu ministerstwo skarbu dało izbom skarbowym surowe nakazy ostrego egzekwowania podatków i opłat.

Śruba podatkowa może dużo zdziałać, szczególnie przy naszym systemie skarbowym.

Podatek obrotowy ciąży na przedsiębiorstwach bez względu, czy miały one dochód, czy deficyt.

Jest to stałym zjawiskiem, że w czasie zastój przedsiębiorstwa które nie mogą dowolnie zmniejszać swej produkcji, starają się stagnację przetrzymać, sprzedając swe wytwory bez zysku a nawet poniżej kosztów produkcji, byle nie utracić rynków zbytu na przyszłość. Nie mając jednak czystych dochodów, nie są one też w stanie zapłacić bez zadłużania się podatku obrotowego.

Więc słusznieby im się należały odroczenia bez procentowe terminów płatności. Gdy jednak władze skarbowe ściągają po 1,5 do 2 procentów miesięcznie od zaległych podatków, i grożą egzekucją, przedsiębiorstwa deficytowe pożyczają choćby na 24 proc. byle zapłacić podatek obrotowy. Przy tem, jeśli nie prowadzą one ksiąg handlowych, jak to powszechnie się dzieje w Małopolsce i b. Królestwie w drobnym przemyśle i handlu — wymierza się im w latach stagnacji taki sam podatek obrotowy, jak w latach rozkwitu. Najtrudniej zaś przekonać nasze urzędy skarbowe, że, gdy przedsiębiorstwo nie dało w danym roku dochodu, ustala podstawa dla wymierzania podatku dochodowego. Stoją one na stanowisku, że każde przedsiębiorstwo powinno zawsze przynosić dochód; jeśli jest inaczej — to winien temu właściciel, skarbu zaś nie może z tego powodu być „poszkodowany“. Dochodu nie było — obroty zmalały, ale przepisanego dochodu i obrót powinny być i podatki od nich muszą być zapłacone. A potem może podatek, jeśli chce, rekurować.

Dzięki śrubie podatkowej od kwietnia po październik 1930 roku, powszechnego w handlu i prze-

„Volksbund“ wniósł skargę do Ligi Narodów

Genewa — W sekretarjacie generalnym wreszcie nad przygotowaniem materiałów do zbliżającej się sesji konferencji europejskiej i Rady Ligi Narodów, która nadeszła tu w sobotę z Polski od „Volksbundu“ została przekazana wydziałowi tłumaczeń, aby mogła być rozesłana w językach oficjalnych członkom Rady. Dokument ten obejmuje około 100 stron pisma maszynowego i zawiera szczegółowe opisy incydentów przedwyborczych na G. Śląsku.

Treść jego stanowi przeto jak gdyby dopełnienie not niemieckich i ma na celu przedstawienie stosunków górnośląskich w jaknajgorszym świetle. Skarga cytuje przeszło 70 incydentów i opisuje je

podobnie jak nacjonalistyczna prasa niemiecka „Volksbund“ skarży się na terror przedwyborczy i szczególnie ostro atakuje Związek byłych powstańców, domagając się jego rozwiązania. W konkluzji żąda on od Rady Ligi stwierdzenia, że nastąpiło pogwałcenie art. 75 i 83 konwencji górnośląskiej, które to artykuły mówią o prawach obywateli mniejszości niemieckich. „Volksbund“ żąda również aby Rada wpłynęła na rząd polski w kierunku zastosowania sankcji przeciwko organom władz, winnym niezastosowania środków zapobiegawczych.

Wliście, dołączonym do skargi „Volksbund“ domaga się spieszego wniesienia sprawy na Radę

Z powodu przybycia do Paryża ministra Zaleskiego

St. Brice oświadcza w dzienniku „Le Journal“ że wizyta ta nie wymaga chyba żadnych wyjaśnień. Jesteśmy, pisze on, w przededniu konferencji międzynarodowej, której Polska będzie punktem ciężkości. Nie Polska tego żądała, nie ona wpłynęła na to, aby konferencja miała pozory walnej bitwy. Niemcy mają najmniej prawa narzekać że przeciwnicy rewizji traktatów przyjmują pewne środki współpracy. Tembardziej, że przeciwnicy rewizji traktatów grają zawsze w karty o-

twarte, występując przeciw rewizjom dlatego, że mają one wywołać niezliczone zamieszki. Czyż kanclerz Brüning nie doświadczył tego sam na własnej skórze? Występują oni przeciw rewizjom i dlatego jeszcze, że nie mogą one przynieść żadnego lekarstwa na ból, który, na które cierpi świat. Jedyne rozwiązanie polega na lojalnym pogodzeniu się — Briand wskazuje na to w swym projekcie paneuropejskim.

Z senatu

Posiedzenie Senatu Rzplitej. Przewodniczy wice-marszałek Bogucki. Na wstępie posiedzenia złożył ślubowanie senator Wojciech Korfały. Z kolei przystąpiono do pierwszego punktu porządku dziennego, mianowicie wyboru dwóch członków i jednego zastępcy komisji kontroli długów państwowych. Wice-marszałek oświadczył, że zgłoszone zostały kandydatury senatorów Szarskiego, Laurysiewicza jako członków i Karłowskiego jako zastępcy. W głosowaniu kartkami wybrana została komisja kontroli długów państwowych w wyżej wymienionym składzie. Wszyscy otrzymali po 62 głosy. W zakończeniu urzędujący wice-marszałek zawiadomił o wpłynięciu dopisu protokołu o złożeniu protestów wyborczych w województwach krakowskim, lwowskim, tarnopolskim i wołyńskim. Na tem posiedzenie zamknięto.

Niemcy nie chcą ratyfikować traktatu z Polską

Z Berlina donoszą: Wprawdzie większość frakcji rządowych po ostatnim oświadczeniu ministra Zaleskiego w sprawie ratyfikacji polsko-niemieckiego traktatu handlowego gotowa jest głosować w Reichstagu za ratyfikacją tego układu, jednak potrzebna do tego celu większość parlamentarna nie istnieje. Przypomnieć należy, że rząd Brüninga związany jest uchwałą komisji spraw zagranicznych w sprawie nieratyfikowania układu z Polską — Największe trudności w łonie obecnego rządu wysuwają się ze strony stronnictw ministra Curtiusa, niemieckiej partji ludowej, w samym gabinecie zaś ze strony ministra Schielego.

myśle zastój, niskich cen i dochodów rolniczych liczących upadłości, protestów wekslowych, dochodzących do miljarów zł — wpływy z danin publicznych wraz z „innymi dochodami“ dały o 18 milj więcej, niż w 1929 r.

Zmniejszyły się dochody z cel, monopolu, przedsiębiorstw państwowych, zmniejszył się ogólny dochód skarbu państwa o 126 milj — ale śruba podatkowa wycisnęła o 18 milj więcej. Wszystko zawiodło — ona nie zawiodła.

Doświadczenie historyczne poucza że jednak i działanie śruby podatkowej — pisze Stan Grabski w „Polonji“ (nr 2253) do czasu tylko bywa

Wyrok w procesie o napad na szkołę polską w Mikołajkach

Malbork — W poniedziałek po 4-godzinnych naradach koło godziny 16,30 ogłosił przewodniczący, dyrektor sądu krajowego, Kanther wyrok w sprawie napadu na polską szkołę w Mikołajkach skazujący oskarżonego Gottschewskiego na 4 miesiące i tydzień więzienia, oskarżonego Cholewiusa na miesiąc więzienia i 20 marek grzywny i oskarżonego Parczńskiego na 20 marek grzywny. Oskarżony Gusowski został uwolniony.

Port gdański w roku 1930

Ruch statków w porcie gdańskim w roku 1930 znacznie się powiększył. Do Gdańska przybyło i wyszło z Gdańska 12,165 statków wobec 10,828 statków w roku 1929. Pojemność statków w roku 1930 wynosiła w tonnach rejstr 8,285,900 wobec 7,810,252 w roku 1929 czyli o 6,4 proc. więcej. Obrót towarowy portu gdańskiego za rok 1930 nie jest jeszcze dokładnie obliczony, ale przypuszcza się, że nie będzie wiele co mniejszy od rekordowych obrotów w latach 1928 — 1929.

Hindenburg o Polsce

W ogłaszanych obecnie pamiętnikach ks. Buelowa znajduje się ciekawy ustęp z listu marszałka Hindenburga, w którym zrzuca on z siebie wszelką odpowiedzialność za „poroniony twórczo“ (ogłoszenie niepodległości Polski przez państwa centralne), będący wynikiem „głupoty“ tych którzy ludzili się możliwością zmobilizowania miljonowej armji w Polsce na rzecz Niemiec (Beseler — Bethmann-Hollweg), zaprzeczając w ten sposób możliwości rozsądnej ugody z Rosją.

skuteczne

Nie zamierzam przepowiadać kiedy pokładane na nią przez rząd nadzieje zawiodą. Z całą jednak stanowczością przestrzegam, że jeśli śruba podatkowa wyciskać będzie ze społeczeństwa w 1931-32 r. całą preliminowaną obecnie sumę danin publicznych i opłat administracyjnych — nasze siły wytwórcze osłabną tak dalece, że nie będziemy potem w stanie skorzystać nawet z ewentualnej poprawy konjunktury handlowej.

Radzę naszym „sferom gospodarczym“, tak chętnie współpracującym z panami pułkownikami poważnie się nad tem zastanowić.

Sprawa uwięzionych posłów

Dyskusja na komisji sejmowej

We wtorek przed południem sejmowa komisja regulaminowa i nietykalności poselskiej zajmowała się wnioskiem stronnictwa Lylego Centrolewu o zawieszenie postępowania sądowego i uwolnienie z więzień posłów: Ciołkosza (PPS), Dobrocha (Str Chł), Dubois (PPS), Mochnieja (Str Chł), Sawickiego (Str Chł); Smoła (Wyzw) i Wróny (Str Chł).

Ponieważ większość wymienionych posłów została już uwolniona (ostatnio wypuszczono za kaucję 1000 zł p Mochnieja) a w więzieniu pozostają jeszcze tylko pp: Smoła (skazany nieprawomocnym jeszcze wyrokiem) i Sawicki (którego sprawa będzie sądzona za parę dni), referent wniosku pos Pragier (PPS) ograniczył wniosek co do uwolnienia do tych tylko dwóch posłów, co do wszystkich natomiast wnosząc o zawieszenie postępowania sądowego.

Z odczytanego przez referenta pisma p Ministra Sprawiedliwości wynika, że posłowie: Sawicki, Ciołkosz i Dubois pociągają się do odpowiedzialności karnej z art 51 i 101 cz I k k w związku z art 100 cz III k k za to, że „w okresie czasu od r 1929 do dnia 9 września 1930 r wspólnie z innymi osobami przygotowywali zamach którego celem było usunięcie przemocą członków obecnego Rządu i zastąpienie ich przez inne osoby, bez zmiany wszakże zasadniczego ustroju Państwa”. Wedle dotychczasowych wyników śledztwa (które nie zostały jeszcze ukończone) akcja usunięcia przemocą sprawujących władzę członków Rządu wyraziła się „nie tylko w odpowiednim urabia-

niu opinii szerokich mas za pomocą prasy i przemówień na wiecach, zjazdach i kongresach ale przygotowaniem tych mas do czynnych wystąpień oraz także w organizowaniu bojówek uzbrojonych w broń palną i ręczną, wydawania instrukcji i ćwiczenia tych bojówek co do sposobu prowadzenia walk ulicznych, budowania barykad, rzucania granatów ręcznych itp wreszcie w tworzeniu t zw „piątek” których celem było stosowanie teroru do poszczególnych członków Rządu i przedstawicieli władzy”.

Poza tem większość wymienionych we wniosku posłów ma cały szereg innych jeszcze spraw karnych, przyczem w niektórych zapadły już wyroki w pierwszej instancji — przeważnie skazujące; w jednym wypadku zapadł wyrok uniewinniający.

Po referacie wywiązała się dyskusja ogólna, przyczem stanowisko referenta i posłów socjalistycznych poparli przedstawiciele Klubu Posłów Chłopskich i w zasadzie Klubu Narodowego, jakkolwiek ci ostatni mieli zastrzeżenia, czy postępowanie we wszystkich sprawach należałoby zawiesić. Przedstawiciele Klubu B B wypowiedzieli się kategorycznie przeciwko zawieszeniu postępowania w którejkolwiek sprawie.

Po dyskusji ogólnej komisji na wniosek Klubu Narodowego postanowiono odroczyć dyskusję do czasu przygotowania przez referenta szczegółowych referatów, dotyczących każdej sprawy i każdego posła z osobna.

Brześć nie rozchodzi się po kościach

Fala protestów rośnie

Do oświadczenia profesorów uniwersytetu warszawskiego przyłączyli swe podpisy: prof dr Mściwoj Semerau - Siemianowski i docent dr Zygmunt Monsiński.

Do protestu profesorów wolnej wszechszkoły polskiej przyłączył swój podpis prof Bronisław Bouffal.

Prof Wilhelm Bruchnalski, nestor polonistów polskich historyków literatury polskiej ogłosił następujące oświadczenie:

„Skutkiem zbiegu okoliczności akces mój do głosu profesorów Uniwersytetu lwowskiego w sprawie Brześcia nie został w swoim czasie doręczony tam, gdzie należało. Spełniam to obecnie.

Prof Wilhelm Bruchnalski”

Sapacyjny związek podoficerów rezerwy w Mysłowicach powziął następującą rezolucję:

„Interpelacje sejmowe i oświadczenia naszej elity umysłowej: profesorów uniwersytetów polskich, poruszyły sprawę, obchodzącą do żywego wszystkich bez różnicy przekonań, którzy nosili zaszczytny mundur Żołnierza Polskiego. Oskarżono oficerów i podoficerów armji naszej że bezbronne więźniów, posłów, zamkniętych w twierdzy w Brześciu nad Bugiem, bili i nad nimi się znęcali.

Podobne postępowanie jest poniżaniem godności ludzkiej i godzi w honor munduru naszego. Pod oficerowie rezerwy, zrzeszeni w ogólnym związku podoficerów rezerwy R P koło miejscowe Mysłowice, występując w obronie tego munduru, stanowczo żądają wytoczenia energicznego śledztwa i zupełnego wyświecenia sprawy”.

„Głos Lubelski” ogłosił list otwarty lekarzy lubelskich, protestujących przeciw hańbie brzeskiej.

Poznańska sodalicja pań zawodu kupieckiego zgłosiła akces do protestu organizacji katolickich w sprawie Brześcia.

Jak donosi „Ziemia Przemyska” na walnem zebraniu Młodych w Przemyslu uchwalono przez aklamację następujący protest:

„Młodzi protestują i potępiają metody stosowane wobec uwięzionych posłów w Brześciu, jako niezgodne z wielką przeszłością i honorem Narodu Polskiego”.

„Kurjer Poznański” ogłasza szereg protestów powziętych na zebraniach Stronnictwa Narodowego.

W Pleszewie powzięto jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zebrani w dniu 6 stycznia 1931 r uczestnicy powstania wielkopolskiego 1918-19 w Pleszewie protestują uroczyście przeciw uwłaczającym duchowi Narodu i tradycjom rycerskim Polaków zajęciom w Brześciu. Łączymy się z protestem wszystkich organizacji, potępiających ludzi, którzy przyłożyli rękę do niecznej zbrodni brzeskiej”.

We Lwowie 28 stowarzyszeń akademickich wszystkich wyższych uczelni we Lwowie z lwowskim komitetem akademickim na czele ogłosiło wspólny protest w sprawie Brześcia.

Wczorajszy „Robotnik” ogłosił protesty dr Stanisława Lesiewicza i b asystenta uniw warsz dr Jana Godiewskiego w sprawie Brześcia.

Do ogłoszonego przez nas protestu 47 literatów w sprawie Brześcia — oprócz p Jerzego Szaniawskiego przyłączyli się w dalszym ciągu: Zuzanna Rabska, Leon Radziejowski i Janusz Makarczyk.

Do protestu grupy artystów i literatów zgłosili akces Stefan Napierski i Bronisław Stefanowski.

Inna grupa literatów warszawskich, ogłosiła następujące oświadczenie:

„My, niżej podpisani; pisarze polscy; przejęci do głębi zajęciami brzeskimi, protestujemy przeciw sponiewieraniu godności ludzkiej w Polsce. Za strzegając się przeciw wyzyskiwaniu sprawy brzeskiej przez czynniki obce na szkodę Polski oraz przeciw nadużywaniu głosu naszego sumienia w grze politycznej, domagamy się coprędzszego śledztwa, sądu i kary dla winnych.

Ochrona praw obywatelskich w Polsce, opartych o tysiącletnią Jej kulturę, nie powinna się zachwiać wskutek walk partyjnych”.

Warszawa, w styczniu 1931 r

Podpisali: Stanisław Adamczewski, Wacław Berent, Wacław Borowy, St Ciesielczuk, Zdzisław Dębicki, Wacław Grubiński, Stanisław Jarkowski, Jan Lorentowicz, Kornel Makuszyński, Zofia Nałkowska, Czesław Piwiński, Leon Pomorski, Władysław Sebyła, Jan Emil Skiński, Anna Stonczyńska, Leopold Staff, Władysław Zawitowski.

Zastrzeżenie „przeciw nadużywaniu głosu sumienia w grze politycznej” jest całkowicie zbędne z tego choćby względu, że dotychczas głosu tego — wogóle nie było. Już to przyznać trzeba, że żalony jest los niektórych literatów, którzy zmuszeni są wobec protestów całej Polski — także protestować, choć — z zastrzeżeniami. A wcale nie kawię wyglądają ci literaci, którzy z ciężkim sercem podpisują dwa protesty: jeden bez zastrzeżeń, a drugi — z zastrzeżeniami.

Profesorowie politechniki lwowskiej uchwalili w ub czwartek na poufnym posiedzeniu wystosować do Prezydenta Rzplitej jako członka swego grona, memorjał w sprawie brzeskiej, domagając się wydania zarządzeń, zmierzających do surowego ukarania winnych.

Treść memorjału uchwalono jednomyślnie.

Otrzymujemy następujący list:

Poruszony do głębi wiadomością podaną w interpelacjach poselskich, dotyczących sprawy brzeskiej — nie mogąc się doczekać przyłączenia się do oświadczenia w tej sprawie profesorów wyższych uczelni też przedstawicielstw wychowawców działowy i ludu naszego tj Towarzystw Nauczycieli Szkół Średnich i Powszechnych oraz Związku Inspektorów Szkolnych — jako były dłu goletni czynny członek tych Towarzystw — imieniem swoim i odczuwających ze mną razem głęboko tę ostatnią karę Bożą Kolegów — przyłączam się tym listem do głosu tych wszystkich, którym leży na sercu wychowanie przyszłego obywatela Polaka w atmosferze prawa i zasad moralnych — i co za tem idzie — tych, którzy z pełną godnością i prawdziwie po męsku domagają się, by u nas, w tej przez dziadów naszych w niewoli wyśnionej a dziś wolnej Polsce, prawo zabłysło w całym majestacie.

Alfred Korczak - Horodyski

Gwałtowna burza nad Japonją

Jak donosi agencja Indo - Pacifique nad Japonją przeszła gwałtowna burza. W Takata kilka tysięcy domów runęło w gruzy. Zatonęło 60 łodzi motorowych, przyczem 5 osób poniosło śmierć.

Los uwięzionych lotników polskich

Niemcy dementują własne kłamstwa

Berlin — Biuro Conti ogłasza komunikat, zaprzeczający na podstawie informacji ze strony międzynarodowej doniesieniom „Germanji” o rzekomym obciążającym wyniku śledztwa przeciwko aresztowanym w Opolu lotnikom polskim. Komunikat stwierdza, że dotychczasowe śledztwo nie zostało jeszcze ukończony. Nieprawdopodobnym jest twierdzenie, jakby w śledztwie brali udział oficerowie Reichswehry. Toczy się ono w trybie normalnym przed odnośnymi władzami policyjnymi.

Niezgodne jest pozatem z prawdą twierdzenie „Germanji”, że lotnik polski Wolf bezpośrednio po wylądowaniu miał się zwrócić do otoczenia zapytaniem czy kanclerz Bruening bawi w Opolu.

Z polecenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych polskie w Berlinie wyraziło w dn 12 bm w urzędzie spraw zagranicznych ubolewanie z powodu mylnego przelotu nad terytorjum Rzeszy zbłąkanych w warunkach zaburzeń atmosferycznych wojskowych lotników polskich i zarazem interwenjowało celem przyspieszenia zwolnienia zatrzymanych w Opolu przez władze niemieckie lotników i ich aparatów.

Z Bytomia donoszą, że w sprawie aresztowanych w Opolu lotników polskich nie nadeszło dotychczas z Berlina żadne nowe zarządzenie władz niemieckich. Lotnicy przebywają w więzieniu.

Polski konsul generalny w Bytomiu p Leon Malbomme uzyskał od władz niemieckich zgodę na to, aby lotnicy, którzy przebywali w oddzielnych celach, zostali pomieszczeni od poniedziałku razem.

Wnioski o obniżenie pensji ministrów

Stronnictwa opozycyjne nie chcą podobno porzucić na wniosku klubu B B o obniżenie diet poselskich. Zamierzają one rozszerzyć go w tym kierunku, aby djety marszałków Sejmu i Senatu którzy do tej pory pobierali 4 razy tyle co posłowie, były tylko podwójne.

Dalej kluby opozycyjne mają zgłosić wniosek o zmniejszenie płac najwyższych kategorii pracowników państwowych, a mianowicie: I — Prezesa Rady Ministrów — o 50 proc, II — wiceministrów — o 30 proc, kategorii III — o 20 proc, kategorii IV i V — o 15 proc.

Pozatem kluby opozycyjne zamierzają wnieść wniosek, aby dyrektorzy banków i przedsiębiorstw państwowych nie mogli pobierać większej pensji od ministrów, oraz aby zniesione były taktjemy i remuneracje w przedsiębiorstwach państwowych.

Odpowiedzialność Niemiec za wojnę

W „Le Matin” ukazały się wyjątki z trzeciego tomu pamiętników księcia Bülowa — Buelów potwierdza ścisłość słów Vivianiego co do odpowiedzialności za fakty które wywołały wielką wojnę. Buelów pisze, że w dniu 25 lipca 1914 roku Niemcy mogły jeszcze uniknąć wojny — Wystarczyło powstrzymać Wiedeń od zerwania z Serbją, zanim Niemcy rozpatrzyły odpowiedź serbską potem zaś uznać tę odpowiedź za wystarczającą ponieważ Serbją idąc za radą wielkich mocarstw, zgodziła się na niemal wszystkie propozycje austriackie.

Pozostałe jeszcze punkty sporne należało przedłożyć Hadze — i było 9 szans na 10 że do wojny nie dojdzie — W dalszym ciągu Buelów twierdzi że Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji nie z powodu obrazy ani też z powodu groźącego im niebezpieczeństwa ale jedynie z pobudek polityki wewnętrznej, grając na nienawiści do caratu, która panowała wśród socjalistów niemieckich.

Dyktatura i jej krytyczne momenty

Praga — W jednym z ostatnich numerów tygodnika „Sobota” ukazał się artykuł min Benesza, zawierający uwagi o piśmiennictwie na temat dyktatury.

Rozważając dobre i złe strony każdej dyktatury, min Benesz dochodzi wkońcu do wniosku, że najbardziej krytycznym jest moment likwidacji dyktatury, która siłą rzeczy nie może być stałą formą rządów i która powoduje w społeczeństwie zanik odpowiedzialności oraz utrudnia wybiecie się talentów politycznych, ułatwiając raczej wypływanie na wierzch życia politycznego wszelkiej miernoty.

Zagadnienie Indyj

Według projektu, przedstawionego przez lorda kanclerza na konferencji Okrągłego Stołu, Indie mogą otrzymać konstytucję federalną, nadającą im pełną odpowiedzialność polityczną. Władza wykonawcza pozostać ma w rękach korony, przyczem gubernator generalny wraz z radą ministrów przez siebie mianowaną odpowiedzialny będzie za sprawę obrony państwa i stosunki zewnętrzne, licząc w tem stosunki z państwami indyjskimi, znajdującymi się poza federacją. W pewnych szczególnych okolicznościach gubernator generalny może występować na własną rękę i mianować reprezentantów, posiadających prawo przemawiania w jednym, lub drugim zgromadzeniu ustawodawczym poszczególnych krajów.

Umowy z Niemcami

P Zaleski oświadczył w ubiegłą sobotę na komisji spraw zagranicznych Sejmu, że rząd wniosie do ratyfikacji umowę handlową z marca r z i umowy likwidacyjne z października 1929 roku. Wypowiedzieliśmy się w roku zeszłym przeciw ratyfikacji tych umów i opinię naszą w całej rozciągłości podtrzymujemy — Sądźmy bowiem, że umowy te mają obok gospodarczego wybitny charakter polityczny — Można dyskutować o gospodarczych korzyściach i wadach tych umów nie może być natomiast dyskusji o ich cechach politycznych — pod tym względem przynoszą one nam tylko bardzo duże i bardzo daleko sięgające szkody — Szkody te dadzą się streścić w kilku zdaniach — Umowy likwidacyjne zmusiły Polskę do zaniechania likwidacji niemieckiego w Polsce, oraz do zgody na utrwalenie się b kolonistów w naszych prowincjach zachodnich — Umowa handlowa pozwala na pobyt i na osiedlanie się na stałe w Polsce pewnych kategorii pracowników i przedsiębiorstw niemieckich — Słowem wspomniane powyżej umowy pozostawiają w rękach niemieckich znaczne obszary ziemi oraz nie tylko zachowują znaczne ilości Niemców, obywa teli Rzeszy, lecz otwierają wrota do nowego ich napływu. W walce o ziemię i o ludzi, którą Niemcy nam wypowiedzieli dają im te umowy znaczne korzyści.

Tymczasem wiadomo doskonale, że w dążeniach do zmiany granicy polsko — niemieckiej fakt istnienia ludności niemieckiej w zachod. prowincjach Polski jest i będzie przez Niemców starannie i konsekwentnie wykorzystany. Ludzie wiedzący co się dzieje u naszego sąsiada zachodniego informują że główną dziś troską jest tam zmniejszenie się ludności niemieckiej na terytorjum naszym — Obawą przejmują tam polityków myśl, że ludność ta tak dalece może stopnieć że nie będzie już żadnych podstaw, nawet pozornych do wyciągania ręki po Pomorze, Wielkopolskę i Śląsk. Z tych trosk i obaw zaś wysuwany jest wniosek — trzeba powstrzymać odpływ Niemców z Polski a — jeśli się tylko da — ilość ich tam pomnożyć. Umowy likwidacyjne i tę swobodę osiedlania się Niemców jaką przyniesie umowa handlowa, uważają Niemcy za wielką dla siebie zdobycz — Powiedzieli to wyraźnie w parlamencie przedstawiciele rządu, pisano o tem w prasie — W tych warunkach ułatwienie Niemcom trzymania się, a — ewentualnie — zwiększanie swej ilości na terytorjum polskim jest ułatwianiem im ataku na granice polskie — Nie będziemy się tu już rozwodzić o znaczeniu tej całej sprawy dla Niemiec w razie wypadków wojennych.

Te same argumenty wytaczaliśmy w roku zeszłym — od tego czasu wszakże upłynęło dużo wody w Wiśle i na terenie międzynarodowym zaszedł szereg ważnych wydarzeń — Wojska sprzymierzone opuściły Nadrenję, Niemcy rozpoczęli atak dyplomatyczny na postanowienia terytorjalne Traktatu Wersalskiego szykują się do wystąpienia w Genewie na najbliższym posiedzeniu Rady Ligi — Czy jest rzeczą właściwą w takich okolicznościach zapewniać ich z góry na kredyt że rząd polski pragnie ratyfikacji umów likwidacyjnych i handlowej? Bo tak wygląda że głównym (jeśli nie jedynym) powodem pośpiesznego zwołania komisji spraw zagranicznych Sejmu było uzyskanie okazji do zapewnienia Niemiec że z ich ca-

łej akcji politycznej przeciw nam rząd polski nie zamierza wyciągnąć żadnych konsekwencji.

Nie wiemy, co się dzieje za kulisami — Nie wiemy czy i jakie były rozmowy między rządami polskim a niemieckim, lub polskim a francuskim w związku z sesją rady Ligi — Być może że wynikiem tych rozmów jest posunięcie polityczne p Zaleskiego w sprawie umów z Niemcami, dokonane na posiedzeniu komisji sejmowej — Nie mając materiału, trudno te sprawy dyskutować na pod stawie pogłosek lub przypuszczeń — Jakikolwiek bądź wszakże byłby przebieg wypadków, jakikolwiek bądź były te rozmowy, nie stać nas na wyobrażenie sobie takiej sytuacji, by pośpieszna zapowiedź że Polska żadnych nie zamierza wyciągnąć konsekwencji z zachowania się Niemiec, mogła być uważana za dobrą i przewidującą politykę.

Innego zdania jest „Frankfurter Zeitung“, która uważa wystąpienie p Zaleskiego za „pojednawczy gest“ Polski i określa je jako zręczne posunięcie na szachownicy.

Może tak sądzić pismo niemieckie, wychodzi ono bowiem z założenia, że Polska jest winna, że zachowanie się władz polskich na Górnym Śląsku w czasie wyborów było szereg krzywdzących nadużyć — Z tego założenia wynika że rząd polski chcąc się ratować z ciężkiego położenia musi z góry robić ustępstwa, zabiegać o zjednanie sobie sympatyj państw zachodnich i o skłonienie Niemiec, by nie atakowały zbyt ostro.

Można tedy zrozumieć stanowisko „Frankfurter Zeitung“ można zrozumieć że pismo niemieckie uważa za posunięcie zręczne pośpieszne zapłacenie umowami, które wpłyną na stosunki ludnościowe w naszych prowincjach zachodnich za nadużycia wyborcze na Górnym Śląsku.

Innymi drogami wszakże musi chadzać myśl polityka polskiego, inaczej muszą rozumować publicyści, czy przeciętny człowiek z ulicy w Polsce „Gazeta Warszawska“ S K

Kolejowe przesyłki ekspresowe

Przedmioty nadające się do przewozu w wagonach bagażowych pociągów osobowych i pośpiesznych, można nadawać do przewozu jako przesyłki ekspresowe.

Wyjątek stanowią przedmioty podlegające przywilejom poczty, materiały wybuchowe, samo zapalne ciecz palne, materiały trujące żrące, budzące odrazę lub cuchnące, przedmioty, których z powodu swej objętości, wagi lub innych właściwości nie można przewieźć w wagonie bagażowym np duże sztuki mebli, jak szafy, fortepiany, kanapy, materace, oraz piece, bele chmielu i wełny drzewnej, drzewka w belach i w kubbach bez rękolejści, drabiny, deski, rury i sztaby żelazne ponad 3 m długości, cebry, próżne beczki ponad 100 l zawartości, przedmioty o wadze ponad 100 kg w jednej sztuce jakoteż przedmioty które z powodu swych właściwości podlegają łatwemu za ginieniu np przedmioty wielkości skrzynek z cygar.

Przesyłki ekspresowe odprawia się do wszystkich stacji P K P posiadających stosowne urządzenia oraz do stacji kolei prywatnych będących pod zarządem Państwa, jakoteż do wielu stacji kolei zagranicznych.

Odprawa przesyłek ekspresowych do i ze stacji i przystanków, nie urządzonych do przyjmowania przesyłek ekspresowych, jest niedozwolona.

Przesyłki ekspresowe przyjmują się do przewozu dniem i nocą w czasie gdy stacje kolejowe

są otwarte dla ruchu publicznego — Przewozi się je najbliższym odchodzącym pociągiem osobowym lub pospiesznym.

Przesyłki ekspresowe muszą być opłacane z góry — (frankowane).

PKP jest odpowiedzialną za przesyłki ekspresowe w rozmiarze wskazanym przepisami RPO w komunikacji z zagranicą zaś według osobnych przepisów taryfowych.

Zaliczenie jest dopuszczalne

w kraju, do wysokości wartości przesyłki, conajmniej 10 zł a najwięcej 2000 zł.

Nadawca, obciążając przesyłkę zaliczeniem, powinien dołączyć do listu ekspresowego, odpowiednio wypełniony przekaz pocztowy lub blankiet P K O.

Opłata od sumy zaliczenia

obciążająca przesyłkę ekspresową wynosi 0,25 procent, najmniej jednak od listu ekspresowego 50 gr.

Kolej żelazna obowiązana jest przekazać kwotę zaliczenia do wypłaty, gdy odnośną kwotę otrzy mała od odbiorcy, na podstawie wypełnionego od powiednio przekazu pocztowego lub blankietu P K O dołączonych do listu ekspresowego przez nadawcę — Kwotę na pokrycie opłaty pocztowej za przestanie zaliczenia przekazem pocztowym pobiera się od odbiorcy.

Zmiany w umowie o przewóz

Nadawca może dodatkowo zlecić, ażeby prze syłkę:

- oddano mu z powrotem na stacji nadawczej,
- wstrzymano jej wydanie na stacji przeznaczenia,
- wydano na stacji przeznaczenia innej osobie,
- wydano przesyłkę bez pobrania zaliczenia.

Inne zlecenia dodatkowe są niedopuszczalne. Zlecenie dodatkowe nadawca składa stacji nadawczej w formie pisemnego oświadczenia na druku dostarczonym przez Urząd kolejowy.

Wydawanie

Przesyłki ekspresowe wydaje się zaraz po przy byciu pociągu, którym kolej żelazna powinna była je przewieźć — Jeżeli odbiorca nie zgłosi się po przesyłkę do pociągu, kolej przesyła odbiorcy za wiadomieniem o przybyciu przesyłki za pobraniem kosztów własnych.

Podstawy obliczania należności przewozowych

Należności przewozowe pobiera się za conajmniej 5 kg wagi — Wagę przesyłki do 20 kg włą cznie zaokrągla się do najbliższej liczby podziel nej przez 5, przy wadze zaś przesyłki powyżej 20 kg — do najbliższej liczby podzielnej przez 10. Syłek ekspresowych udziela każda ekspedycja ba gażowa, syłek ekspresowych udziela każda kspedycja ba gażowa.

Dekret o żandarmerji

P Prezydent Rzplitej ogłosił dekret o żandarmerji — Dekret ten postanawia, że żandarmerja jest organem wojskowym, przeznaczonym do utrzymania bezpieczeństwa spokoju i porządku pu blicznego w stosunku do osób podlegających orze cznictwu sądów wojskowych, tudzież osób, co do których ingerencja władz i organów wojskowych w myśl obowiązujących przepisów jest dopusz czalna — W sprawach wyżej wymienionych żan dardmerja podlega właściwym władzom wojsko wym — W zakresie dochodzenia i ścigania przestępstw, żandarmerja jest organem wykonawczym wojskowych władz sądowych i prokurator skich.

Zbrodniarz - zdrajca

14) Powieść.

VII

Jakkolwiek Joshua Collie i inspektor Barrabal nigdy się nie zetknęli osobiście niemniej prowadził z sobą stałą korespondencję, zapoczątkowaną znakomitymi sprawozdaniami Joshuy o mor derstwie w Edmontonie i wysnućmi z nich wniosków, które policji oddały nieocenione usługi, jak brzmiało określenie w jedn. z bardzo uprzejmych listów Barrabala — Dwukrotnie został nieprzyjęty — Barrabal był bowiem największym odludkiem jaki kiedykolwiek pełnił służbę urzędnika policyjnego — Co prawda pełnił ją tylko przez dwa lata, gdyż dzięki wybitnym zdolnościom został powołany do wywiadu tajnych aktów w Scotland Yard ale i na tem stanowisku nie odstąpił od swego zwyczaju unikania wszelkiej styczności z ludźmi.

Pewnego wieczora siedział w swoim biurze przeglądając sześciustronicowe sprawozdanie pisane na maszynie, a podające szczegóły zamordowania Graeme'a — szczegóły znane mu tak dokładnie, że otrzymane sprawozdanie mógł być znacznie rozszerzyć i uzupełnić.

Z czołem wspartem na ręce, po raz szósty odczytywał to sprawozdanie pisane maszyną gdy do pokoju wszedł inspektor Elford.

— Odkryłem spelunkę Graeme'a — rzekł Elford — Miał pokój w Trinity Square, Borough.

— I przeprowadził pan rewizję? — spytał Barrabal, nie podnosząc oczu.

— Tak, ale bez rezultatu — Zabrał wszystko w dwóch kufrach tego samego dnia, kiedy został zamordowany — Bilety jazdy do Niemiec kupił

w biurze Cooka a rzeczy jak panu wiadomo, oddał do przechowania w magazynie kolejowym.

Barrabal usiadł wygodnie wyciągnął ramiona i ziewnął.

— Co za głupiec, co za niemożliwy głupiec! — rzekł — Po kim nie byłbym się prawdziwie spodziewał takiego idjotyzmu.

— W więzieniu miał być ogromnie zdenerwowany — wszak pan czytał sprawozdanie dyrektora? — spytał Elford — Nieraz ludzie tego pokroju kończyli właśnie w ten sposób — Pan z nim mówił owego wieczora, kiedy został uwięziony a także następnego ranka — nieprawdaż?

Inspektor Barrabal skinął głową potakująco.

— Co on panu powiedział owego ranka?

— Rozmaite rzeczy, ale tylko jedno było zajmujące — Barrabal był jak zwykle nieskłonny do rozmowy.

Elford pogładził swą długą brodę, przystąpił do okna i patrzył na wybrzeże Tamizy.

— Kiedy tu wszedłem o ósmej — rzekł — zobaczyłem znów na pańskim biurku taką żółtą kopertę z napisem: „pilne!“ i do rąk własnych — Czy jeszcze jeden donos?

— Tak i bardzo szczegółowy — rzekł Barrabal — a w dodatku niezwykle interesujący.

Podszedł do kasy ogniowatej, wysunął szufladkę i pokazał swemu asystentowi ostatni przy czynek do kolekcji donosiciela.

— Na tej samej małej maszynie Remington i na tym samym papierze — Zwyczajem krótkowidzów Elford podsunął papier tuż pod światło lampy stołowej.

Dziś wieczór zostaną odsprzedane trzy brylantowe broszki, cztery pierścienie z smaragdami i brylantami, siedem par kolczyków (brylantowych) pochodzących z kradzieży w sklepie jubiler

skim przy Bernes Street — Jutro zawiadomię, gdzie się znajdują.

— To znaczy — rzekł Barrabal — że donosicie! chciał nabyć te rzeczy ale na razie nie udało mu się dobić targu — Nie spodziewa się, by oferta jego została przyjęta, ale na wszelki wypadek trzyma jeszcze sprawę w zawieszaniu — O ile jednak rzeczy te dostaną się w jego ręce nie już więcej nie usłyszymy — Zdarzyło się już raz czy dwa razy że złodziej pierwotnie nieustępliwy, na stępnie zmienił zdanie.

Barrabal pracował jeszcze jaką godzinę po czym zamknął biuro, nastawił kołnierza i wyszedł w ciemną noc.

Nad brzegiem Tamizy zobaczył człowieka stojącego pod słupem latarni a kiedy zwrócił się na lewo wzdłuż wybrzeża tamten postąpił ku niemu o krok — Jakkolwiek Barrabal nie mógł widzieć jego twarzy, wiedział, że tamten wpatruje się weń przeto jeszcze głębiej zasunął nos w kołnierza że go prawie nie było widać — Zdawało się że tamten pragnie go zagadnąć, ale widocznie zmienił zamiar i nagle się oddalił nie dość wszak że szybko, gdyż Barrabal go już poznał — Rzuciwszy okiem przez ramię ujrzał że człowiek ów skierował się ku Westminster Bridge a wtedy Barrabal co szybciej zwrócił do gmachu policji — Na szczęście spotkał sierżanta — detektywa, który właśnie wychodził z biura — Obaj szybkim krokiem ruszyli ulicą i po kilku minutach Barrabal dostrzegł tamtego.

— W trop za nim — rzekł lakonicznie — Chcę wiedzieć gdzie mieszka i jaki jest jego zawód — Czekam telefonu o pół do ósmej rano w mieszkaniu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Noworoczna opinia zarządu Głównego Związku Kupieckiego na Pomorzu o sytuacji handlu pomorskiego

Zarząd Główny rozpatrując na swem pierwszym w nowym roku zebraniu raporty Towarzystw Związkowych, Sekcyj Drobnego Kupiectwa i Sekcyj Branżowych, ocenia sytuację handlu pomorskiego oraz widoki na przyszłość jak następuje:

W ubiegłym roku silniej jak w latach poprzednich, oddziaływała na nasz kryzys gospodarczy ogólna światowa depresja z Ameryką na czele — Wpływy te pogłębiły w sposób tak dotkliwy naszą własną depresję szczególnie w rolnictwie i w przemyśle, że oprócz pogorszenia się położenia handlu, który w Polsce wskutek braku jakiegokolwiek rentowności i absolutnego przeciążenia podatkowego przechodzi od lat kryzys strukturalny obserwujemy zupełny zastój w rolnictwie oraz po raz pierwszy w takich rozmiarach osłabienie produkcji przemysłowej wyrażające się w rosnącym bezrobociu i konieczności obniżenia cen produktów przemysłowych (np. cukru, którego spożycie mimo dobrej propagandy wskutek zbyt wysokiej ceny i utrudnionych warunków kredytowych spada niepokojąco).

W handlu notujemy przede wszystkim dalszy i to poważny, bo dochodzący do 30 procent, spadek obrotów świadczący o stałym kurczeniu siły konsumcyjnej przy niżkowej tendencji cen.

Wskutek niewypłacalności wsi zwiększyły się w równej mierze trudności płatnicze handlu, co objawiło się w dalszym wzroście protestów, nadzorów i upadłości — Po raz pierwszy obserwujemy ożywioną podaż opróżnionych wskutek likwidacji lokalów handlowych — Należy stwierdzić, że jesteśmy u granicy odporności finansowej handlu, zagrażającej już poważnie naszemu stanowi posiadania c. na Pomorzu, patrząc pod politycznym kątem widzenia, zasługując na szczególną uwagę — Widocznie tego dowodem było że w akcji kredytowej rządu, zapoczątkowanej w roku ubiegłym wiele przedsiębiorstw musiało być wyeliminowanych wskutek braku odpowiedniej gwarancji majątkowej — Mimo to zapoczątkowanie realizacji programu pomorskiego w dziedzinie kredytowej przez rozdanie ca. 2 milionów złotych miało niewątpliwie doniosłe znaczenie — Należy jednak zdawać sobie z tego sprawę że tylko energiczne kontynuowanie realizacji i to całego programu a w szczególności dalsze transze kredytu przy najliberalniejszych warunkach gwarancji, może dopiero zaważyć wydatnie na poprawie groźnej sytuacji — Fakt, że wiele przedsiębiorstw pomorskich, zakwalifikowanych do kredytu już nie mogło dać wymaganych zabezpieczeń prowadzi słuszność naszej tezy, że handel pomorski ubożeje z roku na rok — Akcje kredytową należy więc jaknajprędzej rozszerzyć na te zakłady handlowe, które dysponują jeszcze własnością nieruchomością — Osia jednak całego problemu uzdrawienia naszych stosunków pomorskich jest sprawa obciążenia naszych przedsiębiorstw z tytułu świadczeń podatkowych i socjalnych i sprawdzenie tych świadczeń do właściwego stosunku, dającego gwarancję rentowności — Naczelnym postulatem handlu pozostaje, nadal reforma podatku przemysłowego, będącego według naszej opinii głównym powodem upadku handlu — Ponieważ budżet państwowy nie przewiduje tej reformy a wskutek trwającego przesilenia należy się obawiać raczej nacisku podatkowego — Zarząd Główny apeluje do czynników miarodajnych raz jeszcze by na Pomorzu ulgi podatkowe wprowadzić w czyn w drodze wyjątku w ramach programu pomorskiego — Z zagadnieniem tem łączą się ważna sprawa zaprzestania rewizji koncesji i zapowiedziana ich stabilizacja a przede wszystkim słuszny postulat, by na wypadek śmierci koncesjonariusza koncesja przechodziła automatycznie na wdowę względnie na prawnych spadkobierców — Jest to postulat, podyktowany nie tylko gospodarczymi względami z uwagi na utrzymanie warsztatów i ciągłości pracy ale i słusznymi względami humanitarnymi — Spadek od obrotów wyrobów monopolowych daje nam powód do ponownego stwierdzenia że w okresie tendencji niżkowej cen podniesienie ceny na wyroby monopolowe musi zawsze wywołać kurczenie konsumpcji —

Większe jak dotąd zainteresowanie kupca w zyskach monopolu oraz liberalnie traktowany kredyt mógłby się przyczynić wydatnie do poniesienia obrotów wyrobów monopolowych — Zarząd Główny opowiada się przy tej okazji za zaniechaniem dążeń etatystycznych w polityce gospodarczej — Zarząd Główny stwierdza wreszcie, że w dziedzinie administracji skarbowej stosunek władz skarbowych do podatników w dalszym ciągu się poprawił i zyskał na wzajemnym zaufaniu i dlatego wyraża życzenie, by w miarę zaostrożenia się kryzysu przynajmniej ten stosunek się utrzymał w interesie ogólnego dobra i tej siły psychicznej, potrzebnej nam do przetrwania obecnego ciężkiego okresu —

W dziedzinie racjonalizacji naszego aparatu handlowego Związek zwróci więcej jak dotąd uwagi na usprawnienie naszych warsztatów —

Dziś już wszakże zaleca kupiectwu najdalej posuniętą ostrożność w udzielaniu kredytów i ograniczenie zbyt wielkich zapasów towarowych pochłaniających kosztowne oprocentowanie, przy równoczesnym rygorystycznym obcinaniu kosztów handlowych — Obok czynników od nas niezależnych są to czynniki mogące ułatwić nam przezwyciężenie kryzysu — Chociaż nie widzimy w tej chwili nic takiego, co by mogło wpłynąć na bliższe odprężenie depresji gospodarczej, niestety przybierającej cechy kryzysu długotrwałego muśimy niemiernie kierować się kupieckim optymizmem i wierzyć że po okresach przesilenia następuje reakcja — Wierzymy że o ile tylko rola handlu zostanie obok innych czynników gospodarczych oficjalnie uznana za równorzędną, odzyska on swobodę ruchu i stanie się znów naturalnym a tak ważnym źródłem finansowania dziś zupełnie niedostatecznej konsumpcji od której wzrostu zależy przedewszystkiem uzdrowienie obecnych niedomagań

Z POMORZA

Kamień — Dlaczego taka drożyzna? — Mleczarnia w Kamieniu płaci za litr mleka 14 groszy W mieście pobiera się za mleko 30 groszy — Czy taki stan rzeczy można dalej tolerować? Może dostawcy mleka pomyślą nad niższeniem tak wygórowanej stosunkowo ceny

M Cerkwica — Kradzież — W ostatnich dniach starego roku zakradli się złodzieje do chlewu u gospodarza J Girsza na tutejszym wybudowaniu Skradziono 3 gęsi oraz większą ilość bielizny z linki — Poszukiwania za złodziejami oraz rewizje nie dały pożądanego wyniku Straty wynoszą 200 zł

Wykopanie urn — Gospodarz p Woj Bethke wykopał na piaszczystym pagórku przy pracy w polu kilka urn — Jedna urna napełniona popiołem i drobnymi kawałkami kości znajduje się u p B w przechowaniu

Wielowicz — Walne zebranie Kółka rolnicze — W niedzielę dnia 4 stycznia odbyło się walne zebranie Kółka rolniczego — Wybrano nowy zarząd, który składa się z następujących członków: Prezes Andrzej Tomasz z Wielowicza, wiceprezes Ignacy Dziarnowski z Szywałdu, sekretarz Maciej Krause z Jastrzębca skarbnik Stanisław Krause z Jastrzębca, bibliotekarz Franciszek Kuich z Wielowicza — W wolnych głosach poruszył członek p Kuich sprawę Kółka rolniczego jako placówki kulturalno — oświatowej i zachęcał członków do korzystania z biblioteki oraz wygłaszanie odczytów na temat zwiążany z treścią danej książki — przez co praca na zebraniach ożywiona zostanie i członkowie chętniej na zebrania przybywać będą widząc korzyść z Kółka

Kościelna — Straszny wypadek — Teofil Grau pracownik p Böttnera w Stawiskach wpadł z nieznanymi przyczynami do jeziora — Chłopak porwany został przez koło młyńskie i został w straszny sposób zmasakrowany — Zwłoki wydobyto wkrótce Policja prowadzi energiczne dochodzenia

Kartuzi — Śmiały włamanie — W niedzielę przed południem dokonano u kupca p Bałachowskiego w Ryku śmiałej kradzieży w biały dzień W czasie nieobecności domowników wtargnął na razie nieznaną osobnik do mieszkania i zabrał około 210 złotych w gotówce — Czy skradziono inne rzeczy dotychczas nie stwierdzono

Nowe dzwony — Miejscowa gmina ewangelicka obchodziła w niedzielę uroczystość zawieszenia dwóch nowych dzwonów w miejsce zabranych swego czasu na wojnę światową — Dzwony te dostarczyła stocznia gdańska Większy dzwon waży 12 i pół cetna a mniejszy 5 centnarów

Wejherowo — Z walnego zebrania Towarzystwa Katolickich — W niedzielę odbyło się w lokalu p Schumannowej roczne walne zebranie Towarzystwa Robotników Katolickich, któremu przewodniczył patron i prezes ks dziekan Roszczyński — Przyjęto do Towarzystwa 19-tu nowych członków tak że obecnie Towarzystwo Robotników Katolickich w Wejherowie liczy 1562 członków — Członkiem honorowym Towarzystwa mianowano radcę miejsk p W Starka

Starogard — Młodociany świętokradca — Kościelny p Łukaszewski przychwycił w kościele pewnego piętnastoletniego chłopca, który chciał ukraść od żłóbka figury — Odprowadzony na policję nie chce wymienić swego nazwiska popisując się przytem znajomością wykręcania iż tego powiedzieć nie potrzebuje — Wobec faktu tego trudno o słowa oburzenia i krytyki: chłopiec ten jest rzeczywiście obiecujący — Zresztą jest to już trzeci wypadek kradzieży przedmiotów z żłóbka przyczem poprzednio były sprawcami te kobiety

Wąbrzeźno — Znowu komisarz — Z rozporządzenia Okr Urzędu Ubezpieczeń rozwiązane zostały z dniem 3 bm rada, zarząd; komisja rewizyjna i komisja rozjemcza Pow Kasy Chorych w Wąbrzeźnie — Jednocześnie na komisarza kasy w znacznym stopniu p Jan Kędziński z Grudziądza

Pelplin — Strażacy pomorscy u J E ks Biskupa Dr Okoniewskiego — W sobotę dnia 10 bm przedpołudniem przybyła delegacja Zw Straży Pożarnej Woj Pomorskiego składająca się z prezesa Zw p burmistrza Tomczyńskiego z Łasina insp p L Kaszewskiego z Grudziądza, wiceprezesa p Fabiana z Tczewa, skarbnika p Górnego z Łasina ławnika p Maciejewskiego ze Starogardu i naczelnika miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej p Lisewskiego z Pelplina u J E ks biskupa dr Okoniewskiego na audejncję celem wręczenia dyplomu honorowego członka Zw Straży Pożarnej Woj Pomorskiej w imieniu Związku przemawiał prez p burmistrz Tomczyński i prosił o przyjęcie godności honorowego członka — J E ks biskup dr Okoniewski podziękował delegacji za zaszczyt jednogłośnie uchwały całego Strażactwa Pomorskiego — powierzył mu godność członka honorowego — Delegacja omówiła szereg różnych spraw z J Ekscelencją — Audjencję zakończono wspólną fotografią

Jeżewo, powiat świecki — Włamywacze w pułapce — Kilka dni temu zdołała policja tutejsza w porozumieniu z policją Michała pochwytać sześciu włamywaczy, którzy od dłuższego czasu nie pokoiли tutejsze obywatelstwo jak również okolice z swymi występami złodziejskimi — Najniebezpieczniejszym ptaszkiem był niejaki Jan Szymik bez stałego miejsca zamieszkania, który poprzednio już miał 10 lat ciężkiego więzienia za różne swoje sprawy — Właśnie tych sześciu popełniło 19 kradzieży przeważnie z włamaniem

Sugajno, powiat lubawski — Tragiczny wypadek — P Milewscy tu stąd ciężkim nader dotknięci zostali wypadkiem — Mianowicie w środę dnia 7 bm w czasie, gdy rodzice właśnie znajdowali się w Nowemmieście, starszy syn Mieczysław trzymał w izbie w pogotowiu naładowaną fużję do wystrzału na jastrzębia, który okrążył od pewnego czasu w powietrzu podwórza p Milewskiego — Młodszy syn 17 letni Ed przypadkiem podparł się łokciem o łóżko, poruszył fużję, która wypaliła — Ładunek cały trafił go w lewą stronę głowy, zrywając z niej ciało — Chory którego stan jest nader poważny znajduje się w lecznicy powiatowej w Nowemmieście

Przeniesienie zwłok kardynała Mercier

W ubiegły poniedziałek w katedrze w Mechlinie otwarto mieszczący się pod wielkim ołtarzem grobowiec i trumnę ze zwłokami śp kardynała Mercier i przeniesiono do specjalnie zbudowanej bocznej kaplicy — Uroczystości tej asystował arcybiskup Mechlinu, kardynał Van Roey, liczni biskupi duchowieństwo i przedstawiciele władz miejskich

Ciało wielkiego kardynała pomieszczono w marmurowym czarnym sarkofagu, umieszczonym brońdru kaplicy Wierzech sarkofagu ozdabia brązowa figura kardynała na łożu śmierci, wykonał ją przez polskiego artystę, ojca Efrema z Keyni Kaplica, poświęcona Najsw Pannie Pośrednicze Wszelkich Łask, której szczególnym czcicielem był kardynał Mercier będzie ostatecznie wykończoną za kilka tygodni i wtedy dopiero, po uprzednim jej poświęceniu, grób wielkiego kardynała stanie się dostępnym dla publiczności

Kaleka odzyskał wzrok, słuch i mowę wskutek upadku ze schodów

Jeden z żołnierzy angielskich Benjamin Durston, doznał podczas wojny ciężkiego wstrząsu nerwowego i stracił nagle wzrok, słuch i mowę Nieszczęśliwy ten ślepiec i głuchoniemy żył odtąd przez 12 lat w Tinsley w położeniu godnym stanie — Ostatnio inwalida spadł przypadkiem ze schodów, przyczem doznał złamania ręki — Gdy z trudem największym podniósł się z ziemi przekołał się ku obrzydliwemu swemu zdumieniu i radości że skutkiem tego upadku odzyskał wzrok, słuch i mowę — Wypadki podobne zdarzyły się już w czasie wojny — Są to wypadki wywołane nagłym, gwałtownym wstrząsem nerwowym, zaliczanym przez medycynę do wstrząsów historycznych — W takich wypadkach zdarza się że powtórny silny wstrząs nerwowy doprowadza do natychmiastowego wyleczenia

Ubogi wieśniak — samouk znakomitym lingwistą

Przed kilku miesiącami do jednego z wydawców w Piotrogrodzie (Leningradzie) zgłosił się ubogi ubrany człowiek, który podając się za rolnika, prosił o danie mu jakiegokolwiek zajęcia — Wydawca nie chcąc biedakowi odmówić, przyjął go w charakterze robotnika maszynowego — Pewnego razu, kiedy dyrektor drukarni zachorował i pilne dzieło angielskie wymagało natychmiastowego przejrzenia, nowoprzyjęty robotnik zaproponował wydawcy spełnienie tej pracy którą w istocie wykonał Wówczas to okazało się że człowiek ten włada oprócz języka angielskiego także francuskim, hiszpańskim, włoskim i niemieckim — Lingwistą tym był samouk Iwan Pronin rolnik z okolic Jarosławia — Tłumaczenia Pronina pięknym i barwnym językiem zwróciły uwagę wybitnych uczonych, którzy zajęli się losem biednego samouka

Dwie trędowate w Warszawie

Zwolnioną w swoim czasie ze szpitala warszawskiego św Łazarza trędowata Prakseda Kulikowa została umieszczona z powrotem w szpitalu wskutek pogorszenia się w jej stanie zdrowia — Nieszczęsna chora przebywa razem z drugą trędowatą Fajgą Niszenową

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 15. stycznia 1931 r.

Z urzędu zastępcy burmistrza ustąpił

p radca Hubert, który sprawował ten urząd od czasu przejścia władzy przez Polaków i w uznaniu zasług położonych dla dobra miasta, mianowany został senjorem miasta — Po upływie swej kadencji w zeszłym roku ponownie wybrany został p Hubert zastępcą burmistrza, obecnie jednak nie będąc zupełnie zdrowym, urząd ten złożył — Obywatelstwo, które z pełnym uznaniem oceniali zaższe działalność p Huberta, przyjmie decyzję tę jego do wiadomości z wielkim ubolewaniem

Bal maskowy

urządza Związek Pracowników Adwokackich i Notarialnych w Chojnicach w sobotę w ubikacjach hotelu Priebego — Bal zapowiada się wspaniale, przewidziane są niebywałe niespodzianki — Trzy najładniejsze kostjomy maskowe otrzymają premje — Wobec tego że część dochodu przeznaczą związek na rzecz ożywiania najbardziej potrzebnych miast naszego, spodziewać się należy że obywatelstwo zechce skorzystać z rozesłanych za prośbami i wziąć udział w tym balu maskowym

Powiatowy Zarząd Pom Tow Rolniczego w Chojnicach

podaje do wiadomości rolników powiatu plan wykładów rolniczych, które odbędą się

dnia 21 bm środa Swonogacie godz 18—20,30
dnia 21 bm środa Konarzyny godz 15—17,30
dnia 26 bm poniedziałek Łąg 15—17,30
dnia 26 bm poniedziałek Rytel 18—20,30
dnia 30 bm piątek Ogorzeliny 17—19,30
dnia 3 lutego wtorek Nowocerkiew 9 15—17,30
dnia 3 lutego wtorek Gutowiec godz 18—20,30
dnia 9 lutego poniedziałek Borowymłyn 15—17,30
dnia 9 lutego poniedziałek Brzeźno 18—20,30
dnia 11 lutego środa Borzyszkowy godz 17—20,30
dnia 16 lutego poniedziałek Brusy 15—17,30
dnia 16 lutego poniedziałek Karsin 18—20,30
dnia 19 lutego czwartek Ostrowite 15—17,30
dnia 19 lutego czwartek Pawłowo 18—20,30

Program wykładów: 1) Kryzys gospodarczy i jego zwalczanie ref wygłosi p dr Zaleski starosta Pow — 2) Hodowla kur i królików — pow instruktor rolny — 3) Żywnienie zwierząt — prelegent z P T R — Wykłady odbędą się w lokalach zebrania Kółek Rolniczych i poparte będą przez prezosa

Zarząd Pow P T R apeluje do pp Prezesów Kółek by się przyczynili do zwiększenia frekwencji słuchaczy podczas wykładów oraz by okoliczni rolnicy i ich rodziny bez względu na to czy są członkami Kółek, wzięli jak najliczniejszy udział w wykładach — Również zaprasza się szeroki ogół młodzieży rolniczej na wykłady

(—) J Scibor Marchocki (—) J Głowczewski
Powiatowy Instruktor Rolny prezes pow PTR
P T R pow chojnickiego

Powiat

Pawłowo — Dekretem Władzy Biskupiej został tutejszy duszpasterz ks Goebel zamianowany administratorem w Zwiniarzu koło Lubawy — Dnia 7 stycznia opuścił ks Goebel swe pole pracy które zaledwie przed rokiem był objął — Żegnali go serca wiernych, przepelnione szczerym żalem

Na dworzec stawiła się niemal cała parafia, młodzież z wiankami świeżego kwiecia a miejscowy kierownik szkoły p Balewski wygłosił mowę pożegnalną — Czemuż pozyskał sobie czcigodny kapłan w tak krótkim czasie serca wszystkich? Otóż był on kapłanem według Serca Jezusowego Najgodniejszemu prostaczkiwi podał dłoń — nie gonął za zaszczytami nie pragnął łaski „Wielkich“ Praca jego pozostawiła tu oprócz zdrowego ziarna w duszach, widoczne pomniki Został tutaj przed rokiem kościółek bodaj najuboższy w diecezji chełmińskiej, nie posiadając najprymitywniejszych przyrządów liturgicznych

Dziś mamy kościół pięknie wyposażony w szaty liturgiczne i piękną monstrancję (dar pp Januszewskich) Za to co dla nas uczynił niech Mu błogosławi Bóg na nowej placówce Parafjanin

Pawłowo powiat chojnicki — Walne zebranie Kółka Rolniczego — Dnia 11 bm odbyło się tu w Szkole Rolniczej walne zebranie Kółka Rolniczego Szczegółowe sprawozdanie z czynności Kółka za rok 1930 zdał p prezes inż Stan Piechociński z którego wynika iż tuż Kółko jest bardzo żywotne a zarząd nader energiczny — Następnie przeprowadzono wybory do zarządu na rok 1931 Prezesem Kółka po raz piąty został jednogłośnie wybrany p dyrektor inż Stan Piechociński, wiceprezesem ks wikary Gabrych, skarbnikiem p Januszewski, sekretarzem p Balewski i bibliotekarzem p Drzewski — Prezes wyraził publiczne podziękowanie członkowi p Tomaszowi Będzi za dar biblioteki Kółka 49 tomów książek o treści fachowej — Obecny na zebraniu pow instr Rolny P T R p Scibor Marchocki wygłosił referat na temat „Wskazówki na czasie“, oraz zawiązał dwie sekcje Przysposobienia Rolniczego: uprawy pszenicy jarej i hodowli królików — Życzyć należy dalszej owocnej pracy Kółkowiczom pod energicznym i pełnym poświęcenia kierownictwem p inż Piechocińskiego

Pamiętowo — Polowanie — Dnia 13 stycznia odbyło się w tej gminie w obwodzie Leona Urbana polowanie z naganką — Udział brało 13 strzelców i ubito 80 zajęcy i 2 lisy — Królem został p Hubert Skrzyński z Dąbrówki który ubił 14 zajęcy

Brzeźno, powiat chojnicki — Polowanie odbyło się w tutejszym leśnictwie Stary Most — Ubito 16 zajęcy — Królem polowania został p Nadleśniczy Bolik z Nadleśnictwa Chociński Młyn z 7 zajęciami — P Nadleśniczy Bolik który jest z krwi i kości myśliwym ale też i fachowcem w swym zawodzie, odbył na polowanie daleką podróż furmanką (około 28 km) przy dosyć złej pogodzie — Swojem przybyciem na polowanie do leśnictwa Stary Most okazał p Nadleśniczy Bolik pamięć dla tutejszego społeczeństwa a mianowicie dla leśniczego p Stormanna z leśn Stary Most z którym to jako swym podwładnym urzędnikiem wespół sumiennie i gorliwie pracowali w swym zawodzie dla dobra społeczeństwa i ludności i dla dobra Skarbu Państwa od smartwychstania naszej Rzeczypospolitej Polskiej aż do października 1929 roku — Obaj wspomniany urzędnicy mieli wówczas trudne zadanie w tutejszym leśnictwach to jest leśn Stary Most, Kobyle Góry i Hieczywno albowiem granicząc niemiecki grasował tutaj do 10 lipca 1920 roku i spowodował wielki nieład gdyż niszczył drzewostan całą siłą sprzedawał drewno obywatelom i wywoził do Niemiec a lo-wieństwo wówczas zupełnie podupadło — P nadleśniczy Bolik jako wówczas jedyny nadleśniczy na był powiat człuchowski starał się aby zapobiec tym pustoszeniom, rujnowaniu lasu i tępieniu zwierzyny — Dzięki tylko jego niestrudzonej działalności i opiece nad lasami państw, możemy powiedzieć było wszystko w najlepszej kulturze w wspomnianych 3 leśnictwach — Działalność p nadleśniczego Bolika z Chocińskiego Młyna pozostaje dla całego społeczeństwa tutejszej okolicy w miłej zawsze pamięci — W październiku 1929 roku zarządzeniem wyższych władz leśnych utworzono nadleśnictwo Osusznica i wspomniane 3 leśnictwa oddzielono od nadleśnictwa Chociński Młyn a z powodu bliższej odległości przydzielono do Nadleśnictwa Osusznica

Gockowice, powiat chojnicki — Walne zebranie Kółka Rolniczego P T R — W ubiegłą niedzielę odbyło się tu doroczne zebranie Kółka Rolniczego na którym przeprowadzono wybory zarządu na rok 1931 — Przez aklamację wybrano dotychczasowy Zarząd z p prezesem Zaleskim na czele

Następnie wygłosił obszerny referat p Scibor Marchocki na temat „główne błędy w gospodarstwie“ nad którym wywiązała się ożywiona dyskusja — W dalszym toku obrad z inicjatywy instr Rolnego zawiązano sekcję uprawy owsa — Następne zebranie wyznaczono na dzień 8 2 br

Dnia przybywa

Przesilenie zimowe jest chwilą w obiegu ziemi zwrotną, od której według kalendarza zaczyna się zima w strefie naszej Ma ono jednak w sobie nastrój — wbrew zimie — świąteczny i radosny, od tej bowiem chwili zaczyna dnia przybywać, a przybywanie dnia — to zwiastun wiosny i lata, to boża zapowiedź nowego życia i jego zwycięstwa

Jesień ubiegła była w Polsce porą pod względem nastroju duchowego wyjątkowo pośonną, a skończyła się zdarzeniem ponurem i hamiebnem Lecz oto, razem z nawrotem elipsy ziemskiej nastąpi w społeczeństwie naszym nawrót duchowy — zna mienny i dobrą wróżbę niosący Drgnęło skopane i zakopane ziarno sumienia zbiorowego i w śpiewie kielkami w górę się pnie — ku słońcu

Po ujawnieniu sprawy brzeskiej sumienia narodu przemówiło, a pierwsze słowa padły z wyżyn jego umysłowości, jak być powinno Profesorowie wszechnic dzwignęli i odrzucili precz grobowy gład milczenia Powiało na Polskę wiatr zachodni przybyła pierwsza minuta dnia Po niej zjawiała się druga, piąta i dziesiąta, Idą ciągiem nieprzerwanym I oto jak tam — zaledwie pierwsze mrozy nastąpi, już pan Zima stoi bezradnie, bo wie, że niema na świecie siły któraaby dzień rosnący powstrzymała — tak i tu — za plecami innej zimy schowany kręci się bezradnie nasz rodzimy Belzebubek i w nosie dębnie: skądby tu jeszcze nabrać mroków i chmur dla skutecznej współpracy? —

Protesty w sprawie Brześcia, takie, jak są — rzeczowe, spokojne i godne — to nie demonstracja jakakolwiek a tembardziej — nie polityczna — To zbiorowy głos de profundis, z najgłębszych głębi obrażonej kultury ludzkiej, sponiewieranej godności człowieka Dlatego, ogarniają one cały kraj bez względu na różnice stronnictw politycznych i ugrupowań społecznych Zjawiają się nawet tam, gdzie doniedawna nikt ich możliwości nie podejrzewał A świadczą nietylko o zasadniczym zdrowiu duszy zbiorowej, ale — co jest równie ważne — o świadomości, że to zdrowie jest nieodzownym warunkiem istnienia narodu, społeczeństwa i państwa

W sprawie tej mamy przed sobą zjawisko analogiczne do pamiętnego zjednoczenia się kraju w roku 1920 wobec grozy najazdu bolszewickiego Zawsze jeszcze trzeba Polaków do ostatniego mu

Cennik nasion na 1931 r. ULRICH

rozsyłany jest na żądanie

WARSZAWA — CEGLANA 11.

mu przyprzeć, ażeby wydobyć z nich groźny pomruk zdrowego instynktu samozachowawczego Jeszcze społeczeństwo nasze mało ma wyrobienia politycznego, jeszcze jest lekkomyślne, dobroduszne i nieprzezorne Ale się szkoli! Ale choć z trudem przybywa w nim dnia minuta po minucie A skoro przybywa, to już dnia rosnącego żadna siła nie powstrzyma

Po napłynięciu pierwszej fali protestów — ze sfer pracy naukowej i umysłowej, oczekujemy, że przemówią warstwy kupieckie, rzemieślnicze rolnicze za pośrednictwem swoich organizacji społecznych Nie odezwały się jeszcze stowarzyszenia lekarskie, ale można być pewnym, że przemówią, bo ktoś bliżej od lekarza zna oblicze niedoli ludzkiej, kto na polu walki i na polu życia pracuje pod znakiem Czerwonego Krzyża? Nie powinno w tym hejnał ogromnym zabraknąć nikogo z tych kto się poczuwa na poziomie wyższym od Buszmenów i Botokudów

A to jest hejnał, hejnał zwiastujący dzień, hejnał zwolujący i nawołujący, taki górny i czysty jak ten z wieży Marjackiej Któż nie powstanie na dźwięk tak podobny do husarskiej pobudki? Kto nie opowie się pod chorągiew rycerską pod godłem cywilizacji, kultury i dostojności? Czemuże byłby naród, w takiej potrzebie milczący, gnuśny i opieszły?

(„Gaz Warsz, nr 13)

St Pieńkowski

Posel z B B ks Czaplewski

wybrany z okręgu bydgoskiego złożył mandat

Sześć kobiet ofiarami mordu w Lyonie

Wśród ludności miasta Lyonu krążą niepokojące pogłoski, a mianowicie obawiają się, czy miasto nie gości u siebie naśladowcy upioru z Duesseldorfu W ostatnim tygodniu znaleziono sześć strasznie pokaleczonych zwłok kobiecych, rzuconych następnie d Rodanu Poszukiwania policyjne za zbrodniarzem, do tej pory nie odniosły żadnych rezultatów

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Dziennik Pomorski“

RUCH w TOWARZYSTWACH

Klub Mandolinistów „Lira“ przy K P W w Chojnicach — W czwartek dnia 15 bm o godz 7 wieczorem odbędą się ćwiczenia Mandolinistów II oddziału n p Bucholza Sz Gdańska 20 — Uprasza się o liczne przybycie

Towarzystwo Kupców Samodzielnych Chojnice Następne miesięczne zebranie TKS odbędzie się w czwartek 15 bm o godzinie 20 w lokalu p Jasnocha przy Rynku — Na porządku dziennym szereg pilnych i ważnych spraw — Uprasza się o jaknajliczniejsze przybycie Zarząd

Towarzystwo Gimnastyczne Sokół — Roczne walne zebranie odbędzie się dnia 15 stycznia br o godzinie 20 tej w lokalu Priebego na które są zobowiązani przybyć wszystkie drużyny i wszyscy drh

O ile nie zjawi się statutem przewidziana ilość członków nastąpi po 15 min przerwie ponowne zebranie walne bez względu na ilość obecnych Czolem! Zarząd

Lutnia — Walne Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 15 stycznia br o godzinie 20 w lokalu p K Seydy — O udział wszystkich członków czynnych i nieczynnych uprasza Zarząd

Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Katolickiej W piątek odbędzie się zebranie zarządu u ks patrona o godzinie 8 wieczorem

Baczność Z Z P Oddział Robotników i Rzemieślników filji Chojnice — Walne zebranie które miało się odbyć w sobotę 11 stycznia nie odbyło się z powodu małej liczby członków — Wobec tego odbędzie się w czwartek 15 stycznia o godzinie 6 po poł w lokalu pana Seydy — O punktualne i liczne przybycie wszystkich członków prosi Zarząd

Zebranie TCL — W sobotę, dnia 17 bm o godz 3 po poł walne zebranie TCL na okręg chojnicki w hotelu Priebego Porządek obrad: 1) Sprawozdanie prezesa z działalności TCL, 2) Sprawozdanie podkomitetów TCL, 3) Sprawozdanie finansowe, 4) Wrećzenie listu pochwalnego 2 członkom TCL, 5) Wybór nowego zarządu, 6) Wolne wnioski

O liczny udział tak członków miejsc TCL jak i podkomitetów uprzejmie prosi Zarząd Powiatowy

Męskie Towarzystwo św Wincentego a Paulo W niedzielę dnia 18 stycznia br o godzinie 16 zebranie w klasztorze, na które Szanownych członków uprzejmie się zaprasza Zarząd

Walne zebranie Stow Polskiej Młodzieży Katolickiej odbędzie się we wtorek dnia 20 stycznia br w Szkole Powszechnej o godzinie 8 wieczorem — Członków patronatu gości i członków uprzejmie zaprasza Zarząd

WIELKA WYSTAWA modnych dywanów i firanek!

Do przyjemnego ogniska domowego należą, również modne firanki i dywany.

Szanowni Państwo, znajdą w naszych oknach wystawowych i w interesie wielki wybór modnych dywanów i firanek.

Proszę zwiedzić mój interes, bez przymusu kupna.
Personel mój udzieli Sz. Klienteli wszelk. inform. i fachowych rad przy zakupie

Pozatem udzielam **10% rabatu** na firanki gotowe i z metra przy natychmiastowej zapłacie.

Wystawa i sprzedaż rozpocznie się w sobotę dn. 17. bm.

Juljusz Schreiber, Chojnice

Rynek 17.

Telefon 48.

SPRZEDAŻ DREWNA

Nadleśn. Państwowe Gieldon,
sprzedawca będzie na publicznej licytacji
dnia 22-go stycznia 1931 roku:

drewno użytkowe i opałowe

ze wszystkich leśnictw Nadleśn. Gieldon.
Licytacja odbędzie się w lokalu p. Samplawskiego
w RYTLU o godz. 9.30 rano.

Nadleśniczy Państwowy.

Sprzedaż odpadków mięsnych z uboju eksportowego

po specjalnie niskich cenach!

Sadło	funt	1,20 zł.
Głowy z bokami	"	—,40 "
Drobne mięso	"	—,70 "
Kość od szynki	"	—,30 "
Kość żeberka	"	—,20 "
Wątroba	"	1,20 "
Nerki	"	—,70 "
Polędwica	"	1,20 "

Dziennie świeży towar najlepszej jakości
w naszym lokalu sprzedaży Maks TONN,
ul. Młyńska 3.

POMBACON, Sp. z o. o.

Lekcje tańców

w Chojnicach
w hotelu pana ENGLA.

Kurs rozpocznie się w środę, dnia
21-go stycznia br. o godz. 7-ej wiecz.

Zgłoszenia przyjmuje osobiście w środę
od godz. 3-ciej w hotelu.

A. Rożyńska
naucz. tańca

Baczność!!

Koncesjonowany
Warsztat naprawy
wszelkich wag

Piotr J. Kurpisz
ulica Dworcowa 53

Szybka obsługa!
Ceny niskie! —

Dnia 16. i 17. bm.
o godz. 9-tej
odbędzie się sprzedaż

wieprzowiny

w taniej jatce.
Cena 1.— zł. za funt.

Na Karnawał

wielki wybór w
czapkach papierowych

oraz
maski, parasolki, kotyljony
i różne nies odzianki.

Girolandy, lampony, odznaki
do tańca, konfety serpentyna
poleca

Księgarnia
Dzien. Pomorskiego.

Gospodarstwo

84 morg. dobrej ziemi,
w Obrowie tanio do
sprzedania Wpłata ok.
10 000 zł., reszta na 15 lat
do odpł. ty. Zabudowania
nowe masywne. Położenie
bardzo ładne. — Inwentarz
kom. letny. — Zgłoszenia
przyjmuje

M chał Hołota
Obrowo, pow. Tuchola.

Przetarg przymusowy

W piątek dnia 16. bm.
o godz. 10-tej sprzedam
w Chojnicach najwięcej
dajacemu za gotówką:
1 bielizniarkę
Zbiórka licytantów w moim
biurze.

Szeleziński
komornik sądowy. 12.

Wedzarnia

Plac Piastowski 10

35% zniżki
taniej niemożliwe

Leżanki od 65.- zł.

jak i również wszelkie
meble wyściełane
wykonuje po niskich cenach

Pracownia Tapicerska
Młyńska 20
(w podwórzu).

Kalendarze

Marjańskie, R Inicze,
Termirowe

małe i wielkie do przekła-
dania, kieszonkowe oraz
błuki poleca

Księgarnia
Dzien. Pomorskiego.

2 pokoj. i 3 pokoj. mieszkanie

z kuchnią zaraz do oddania.
Jarzembski,
pl. Piastowski 7.

KINO NOWOŚCI

W czwartek i piątek 15 i 16 bm.
o godz. 8.15

Najświetniejsza para Kochanków:

Lil Dagover i Jan Stüwe
zachwycą, wzruszą i czarują w przejętym
wiedeńskim dramacie s. lono-erotycznym

Miłosny szept nocy

poszczególne role w wykonaniu:

Dalzy d'Or, Aleksander Murski,
Veit Harlana i Harry Hardt.

Film „Miłosny szept nocy . . .“ przemawia
do serc wrażliwych. Artystyczna gra artystów!

Ceny zwykłe! Sala dobrze ogrzana!

Od soboty:

Kulisy Mody
z Harry Liedtkiem
i Marją Cordą.

Hotel Engel

W czwartek dnia 15. bm. o godz. 7-mej

Wieprzobicie.

Ekspedycja samochodami i transport mebli

Polecam mój samochód ciężarowy
do transportów każdego rodzaju.

B. Borkenhagen
Chojnice, u. Dworcowa 7.
Tel. 6. Tel. 6.